

A Fesztiválról

„*Vocem iucunditatis, annunciate...*”

„*A vidámság hangját hirdessétek...*”

A rendezvény gerincét a *liturgikus alkalmak*, a szentmise és a zsolozsma imádság adják, mivel ott tapasztalható meg igazán a gregorián ének imádságos lelkülete és művészi értéke. A szentmisék állandó részeinek éneklésébe éppen ezért mindenki bekapcsolódhat.

Ez alkalommal kiemelt jelentőséggel, kilenc alkalommal szólal meg az énekelt *zsolozsma*, és a *reformáció 500 éves évfordulójára* való tekintettel, protestáns testvéreinktől is hallhatunk énekelt gregorián zsolozsmát.

A Fesztiválon résztvevő két földrésről, tíz országból érkező 24 schola *hangversenyeken* is fellép - többségük Budapesten, Zebegényben, Szentendrén, az evangélikus templomban, Gödöllőn és Felsőgödön is hallható lesz - bemutatva a gregorián éneket. Öt koncerten átívelve szólalnak meg azok a mise énekek, amelyek Advent és a Karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó proprium tételek. Minden együttes elénekli a Fesztivál mottójául választott *Vocem iucunditatis innoentium*, érdekes összehasonlításra is alapot adva ezzel. Végül a gregorián, amely dallamai révén alakította az európai zeneművészetet, a szombat esti hangversenyen úgy szólal meg, mint a többszólamú zene gyökere és ihletője.

A Fesztivál másik célja, hogy megközelíthetőbbé tegye a gregoriánt azoknak, akik most ismerkednek vele, betekintést nyújtson gregorián ének spiritualitásába, éneklésének megközelítésébe, továbbélésébe az evangélikus liturgiában, valamint a Nyugat-Európában folyó gregorián kutatásokba. A múlt század közepétől ugyanis a gregorián éneket kutató szakemberek, egyre inkább a kódexekben található legősibb jelek szerepére irányították figyelmüket. Az így kialakult gregorián szemiológia – amit ma már Európa legtöbb egyházzenei tanító egyetemén oktatnak – mostanra a gregorián előadásmód meghatározó tényezőjévé vált. Az *előadások* ennek megismerésében is segítenek.

A VII. Váci Nemzetközi Gregorián Fesztiválra érkezők több napon keresztül merítközhetnek az éneklés szépségében, a legszentebb ének által. Találkozhatnak és táplálkozhatnak Isten énekelt Igéjével. Részesülhetnek ennek az éneknek csodálatos, vonzó és átalakító erejében, és megtapasztalhatják a belső tisztaságnak, öröme, összeszedettségnek és emelkedettségnek azt a sajátos állapotát, amit csak a gregorián ének képes létrehozni.

A gregoriánról

A Lélek éneke – az Egyház zenei anyanyelve

A gregorián ének egy különleges, sok évszázad alatt tökéletesre csiszolt zene, amely több mint zene: a teremtés és megváltás misztériumának átíródott hirdetése, és ünneplése. Szabolcsi Bence így ír: „minden dallamszövés forrása és mintaképe”, az egyszólamúság tökéletes megvalósulása és csúcspontja, amely egyenértékű a zenének más klasszikus csúcspontjaival. De ez a zene szolgál, az ének itt a szent szöveg kimondásának sajátos ünnepélyes módja. Ez a zenei tökéletesség csak eszköz, és nyelv ahhoz, hogy az Isten Igéje ünnepi módon, és öltözetben kimondasson, megtestesüljön, emberi szóvá legyen; és hogy az éneklő a közös imában szóvivője lehessen az Egyháznak, hiszen a gregorián ének az, amelyben az Egyház

leghitelesebben és legtermészetesebben mondja ki önmagát. A gregorián tehát az Egyház Lélektől tanult anyanyelve, egy, a Lélek által adott nyelv, amelyben megszületik a „hit józan mámora”, amely az Ige, a Logosz fegyelmében, ihletében áll.

A Gregorián Társaságról

A Gregorián Társaság *Béres György* (pap, egyházzeneész) kezdeményezésére alakult 1990-ben, az európai zenetörténet egy igen fontos, ám kevésbé ismert, mintegy ezeréves időszaka zenéjének, a gregorián éneknek tanulmányozását, tanítását, művelését és közkinccsé tételét tűzve ki céljául. Szakmai feladatunknak tekintjük az énektanárok és karvezetők továbbképzését. Legfontosabb célunknak azonban a gregorián éneknek a saját helyén, azaz a liturgiában való megszólaltatását tartjuk.

2014-óta elnökünk *Sapszon Ferenc* Kossuth- és Liszt-díjas karnagy.

A háromévente megrendezett Váci Nemzetközi Gregorián Fesztivál, amelyen 16 ország 45 együttese vett részt, a 63 tanfolyam, és számtalan rendezvény (Országos Tanulmányi Napok, schola találkozók, koncertek, „Élő gregorián – Hangzó Árpád-kor” országos, illetve határon átnyúló programsorozat, stb.) fogadtatása és sikere nagy örömünk.

A Társaság együttese, a *Schola Gregoriana Budapestinensis* azzal a céllal alakult, hogy a gregoriánt a liturgiában szólaltassa meg. 20 éve minden kedden a Pesti Ferencesek esti szentmiséjén végez énekes szolgálatot. Az egyház ősi éneke minden keresztényé, így a Scholában evangélikus, református együtt imádkozik a római katolikussal e legemberibb nyelven, ami az ének, és a lélek hangján, ami a gregorián.